

Ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-036-и
назди Донишгоҳи байналмилалии забонҳои
хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода
(734019, ш. Душанбе, к. Ф. Муҳаммадиев 17/6)

Такриз

ба автореферати диссертатсияи Шоназаров Зарбахтҷон Музаффарович дар мавзӯи «Таҳлили муқоисавии вожаҳои бемуодил дар забонҳои фаронсавӣ ва тоҷикӣ аз нигоҳи забоншиносии фарҳангӣ ва тарҷума (бар мабноси романи Густав Флобер «Madame Bovary» - «Хонум Боварӣ»)» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 — Забоншиносӣ (6D021302 — Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, киёсӣ ва муқоисавӣ) пешниҳод шудааст

Омӯзиши муаммоҳои тарҷума дар замони муосир вобаста ба вожаҳои бемуодил – реалияҳо, экзотизмҳо, экзотизмҳои сохторӣ, воҳидҳои фразеологӣ, зарбулмасалу мақолҳо, истилоҳот ва ғайра хеле ҷолибу пурахаммият ба назар мерасад. Зеро дар ин воҳидҳои забонӣ обуранги миллӣ ва хусусиятҳои фарҳангии забонҳои мавриди зикр бештару амиқтар инъикос меёбанд.

Тавре ки маълум аст, тарҷумаи бадеӣ шакли олитарини фаъолияти тарҷумонӣ мебошад. Асарҳои бадеӣ, бешубҳа, тамоми фаъолият, урфу одат, хусусияти сиёсӣ иқтисодӣ, илмию маданӣ, забон ва ҷаҳонбинию идеологии халқро инъикос мекунанд, яъне адабиёт, ба кавли дигар бо маъноии томаш ҳаёти халқ мебошад. Аз ҳамин сабаб, бар дӯши тарҷумони бадеӣ вазифаи бисёр мушкул, пурмашаққат ва хеле муҳим – тарҷумаи як “халқ” бо тамоми ҳастияш аз як забон ба забони дигар рост меояд. Ҳар як тарҷумон, дар навбати худ, дар вақти тарҷумаи ин ё он асар кӯшиш ба ҳарч медихад, то ки тарҷумааш ба матни асли ҳарчи наздиктар бошад. Аз ҳамин нуқтаи назар воҳидҳои фразеологӣ, исмҳои хос, реалия, экзотизмҳо, экзотизмҳои сохторӣ ва зарбулмасалу мақолҳо яке аз омилҳои асосии наздикшавии тарҷума ба матни асли маҳсуб меёбанд.

Аҳамияти назариявии таҳқиқ дар он дида мешавад, ки натиҷаҳои назариявии бадастомадаи диссертатсияро метавон барои рушди забоншиносии муқоисавӣ, омӯзиши забонҳои тоҷикӣ, фаронсавӣ ва англисӣ ва инчунин, пажӯҳишҳои муқоисавии забонҳо истифода кард.

Онҳоро, ҳамчунин, дар дарсҳои назариявӣ ва амалии факултетҳои тарҷумонӣ мавриди истифода қарор додан мумкин аст.

Асосҳои назариявӣ ва методологии таҳқиқро ақидаҳои назариявӣ ва методологии олимон дар соҳаи забоншиносии муқоисавӣ ва назарияи тарҷума ташкил медиҳанд, ки ба таҳқиқи ҷанбаҳои гуногуни ин соҳа бахшида шудаанд.

Таҳқиқоти мавриди назар аз муқаддима, се боб, хулоса, феҳристи адабиёт ва замима иборат мебошад. Дар муқаддима мавзӯи интиҳобшуда асоснок карда шуда, мақсад ва вазифаҳои диссертатсия мушаххас гардидаанд.

Боби якуми диссертатсия **“Асосҳои назариявии таҳқиқоти вожаҳои бемуодил дар забоншиносии муқоисавӣ ва тарҷумашиносӣ”** унвон дошта, он аз се зербоб иборат мебошад. Боби мавриди назар ба таҳқиқ ва омӯзиши моҳияти лингвистии вожаҳои бемуодили забон, таснифи онҳо ва ба аҳамияти осори Густав Флобер ва романи ӯ «Madame Bovary»-«Хонум Боварӣ» бахшида шудааст.

Боби дуюми диссертатсияи мазкур **“Таҳлили муқоисавии вожаҳои бемуодил дар фазои забон ва фарҳанги фаронсавӣ ва тоҷикӣ”** номгузорӣ шудааст. Дар ин боб вожаҳои бемуодили забонҳои фаронсавӣ ва тоҷикӣ дар фазои забон ва фарҳанги ду соҳибзабон муқоиса ва таҳлил карда шудааст. Инчунин қайд карда мешавад, ки омӯзиши масъалаҳои робитаҳои забонии Тоҷикистон бо кишварҳои ҷаҳон, хусусан, бо давлати Фаронса яке аз мавзӯҳои муҳимми илми забоншиносии муқоисавии тоҷикӣ дар даврони муосир ба ҳисоб меравад.

Боби сеюми диссертатсия **“Ҳусни тарҷумаи вожаҳои бемуодил аз забони фаронсавӣ ба забони тоҷикӣ дар мисоли романи Густав Флобер «Madame Bovary» - «Хонум Боварӣ» бо ҷалби маводди забони англисӣ”** ном гирифтааст ва ба таҳлили роҳи усулҳои тарҷумаи комили вожаҳои бемуодил аз забони фаронсавӣ ба забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ бахшида шудааст.

Муҳаққиқ аз баҳсу баррасӣ ва таҳлили муқоисавии вожаҳои бемуодил дар забонҳои фаронсавӣ ва тоҷикӣ аз нигоҳи забоншиносии фарҳангӣ ва тарҷума (бар мабноси романи Густав Флобер «Madame Bovary» - «Хонум Боварӣ») андешаҳо ва хулосаҳои худро дар ҳаҷми 13 банд натиҷагирии намудааст.

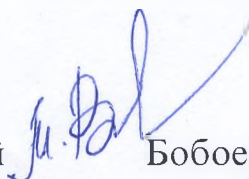
Автореферати диссертатсия пурмазмун ва дар сатҳи илмӣ таълиф гардидааст, вале он аз норасоҳои имлоиву техникӣ ва услубӣ орӣ нест. Ин камбудиро қиммати илмӣ таҳқиқотро коста намекунад ва онҳо ислоҳпазир буда, дар қорқард ва ба инобат гирифтани фаъолияти

минбаъда пешниҳод карда мешаванд.

Қайд намудан бамаврид аст, ки, ки автореферати диссертатсияи Шоназаров Зарбахтҷон Музаффарович дар мавзуи «Таҳлили муқоисавии вожаҳои бемуодил дар забонҳои фаронсавӣ ва тоҷикӣ аз нигоҳи забоншиносии фарҳангӣ ва тарҷума (бар мабноси романи Густав Флобер «Madame Bovary» - «Хонум Боварӣ»)» ба талаботи бандҳои 31-35-и Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ аст ва муаллифи он барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) - доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 - Забоншиносӣ (6D021302 - Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) сазовор мебошад.

Муқарриз:

номзади илмҳои филология,
муаллими калони кафедраи
забонҳои Донишгоҳи техникии
Тоҷикистон ба номи М. С. Осимӣ

Бобоева Мадина Маруфовна

Нишонӣ: ш. Душанбе, хиёбони
академикҳо Раҷабовҳо 10а
Тел.: +992 881881470
e-mail: madiba82@mail.ru

Имзои Бобоева Мадина Маруфовнаро тасдиқ менамоям:
Сардори шӯъбаи кадрҳо ва
корҳои махсуси ДТТ

Қодирзода Н.Ҳ.

«27» ноябри соли 2023